

Att ta tag i situationen själva!

Om byggemenskaper, lokalt ägda bygdebolag utan vinstintresse och annat tillsammansbyggande som den dominerande kraften för bostadsbyggande på landsbygden i Sverige idag

Peter Eklund, styrelseledamot i Hela Sverige ska leva och föreningen för byggemenskap

Över hela Europa ökar nu ambitionerna för mer småskaliga och idéburna bostads- och byprojekt. Längst har Tyskland kommit där mer än 50% av all markanvisning i Munchen, Hamburg, Freiburg och Tübingen går till små projekt om max 50 lägenheter, byggemenskaper, med målet att bostäderna skall främja ett mer varierat och socialt boende. Här bilder från Freiburg och staddelen Vauban

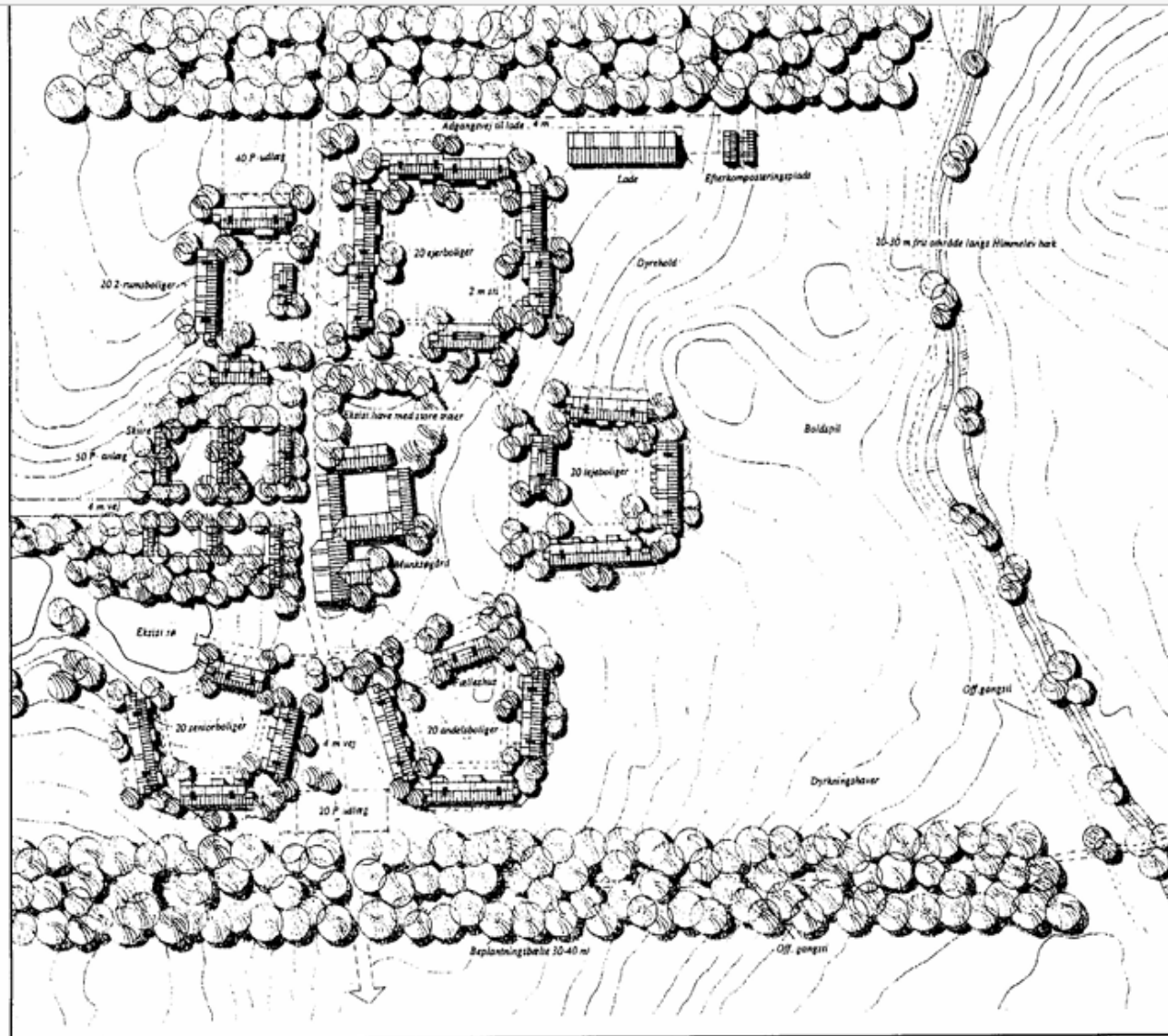

Stadsdelen Vauban omfattar ett 40 hektar stort f.d. kasernområde i Freiburg. Ca 60 byggemenskaper har här skapat sina egna, vanligen småskaliga fastigheter med sammanlagt 2 000 lägenheter. Stadsdelen har idag ca 5 500 invånare.

Munkögård 100 bostäder i 5 kvarter utanför Roskilde

Seniorboende 10 bostäder

Egnahemsrörelsen i Sverige började på landsbygden 1892

” En byggemenskap är en grupp människor som i egen regi och utifrån sina egna ambitioner tillsammans planerar, låter bygga och senare använder en byggnad. ”

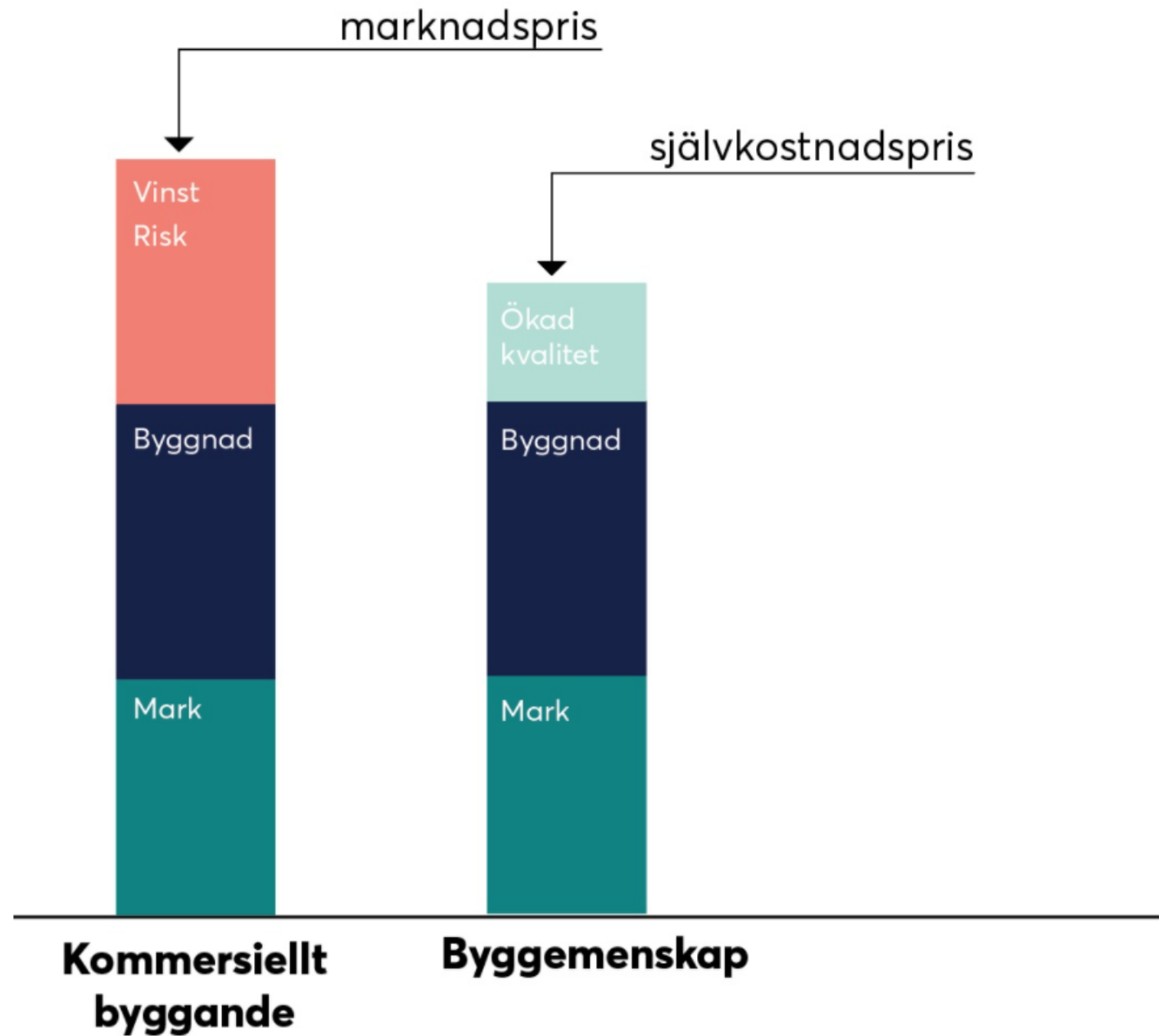
Ett idéburet byggande: En från stat och kommun fristående bostadsaktör som med annat ändamål än vinst planerar, bygger, förvaltar eller fördelar bostäder för definierade behov och målgrupper eller för eget nyttjande. SOU2022:14

FOTO: EGNAHEMSFABRIKEN

**Socialt kapital istället
för ekonomiskt.**

När Hela Sverige ska leva
frågade sina
länsavdelningar vilken
fråga som är viktigast

79% - att fler
bostäder var
viktigast

Det finns brist på ca 50 000 – 70 000 bostäder på Landsbygden i Sverige Nu, i Kronobergs län ca 1500 lägenheter i alla de 8 kommunerna.

De mesta är mindre på 10- 20 lgh

- Främst för äldre och unga.
- Gemenskap – självständighet- hållbarhet
- Det räcker inte att planlägga mark för styckeboende i sjönära lägen.
- Det är en bostadsstrategi för boende och ortsutveckling vi behöver, inte enbart för byggande
- Det som har byggts de senaste 10 åren är där folk har gått ihop – Bygggemenskap och Bygdenytta
- Men finansieringen gör att det blir tufft

Bristen av bostäder på landsbygden är akut

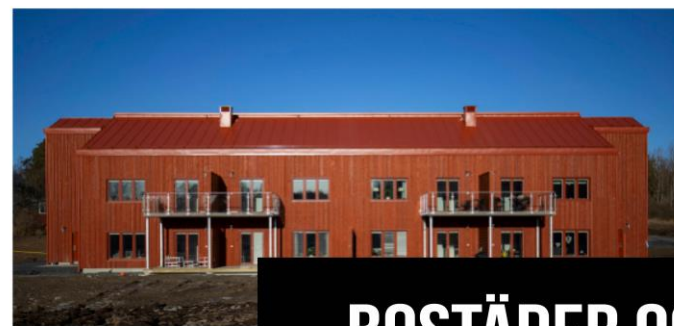
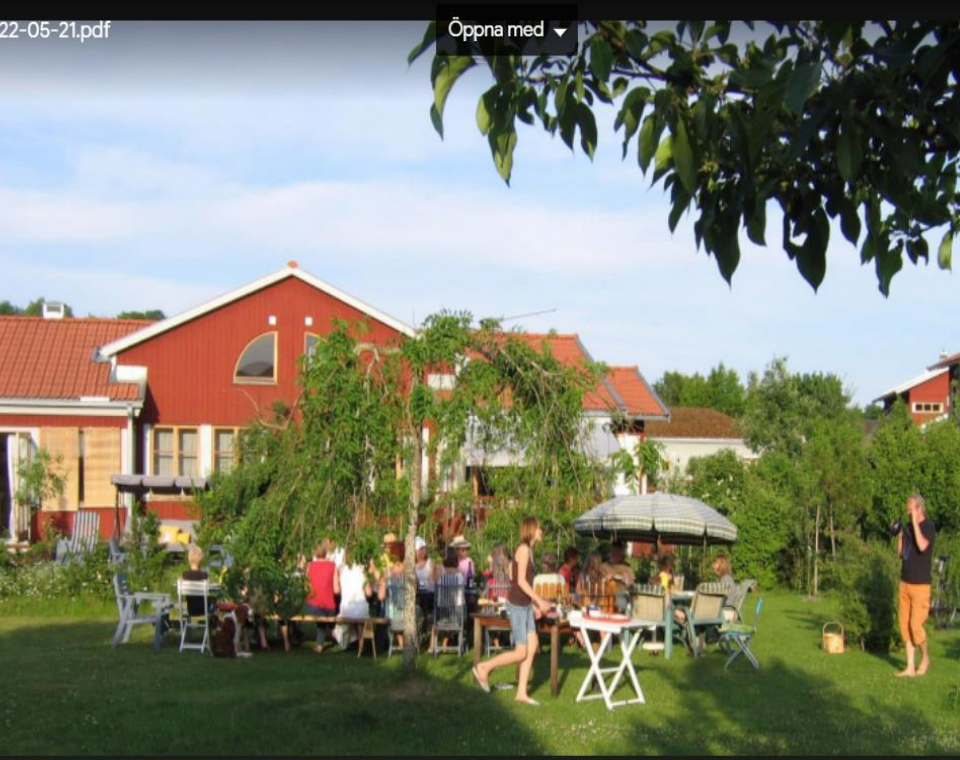
- Man vill bo kvar i sitt närområde-hembygd
- Resten löser det på annat sätt, men 8 av 10 vill ha möjlighet att söka sig till en annan bostad enklare, bekvämare gärna med vissa funktioner,
- Nära möjlighet till buss, handla mat, äta etc
- Mindre enheter med mindre bostäder 2-3 rok med vissa gemensamma utrymmen.

Med utgångspunkt i äldres behov – kommunen Borgenär

- Stavsjö, Nyköpings kommun
- Här byggde Kiladalens utvecklingsbolag (ett bygdebolag där 75 % av hushållen är med) 8 lgh 2018 i hyresrätt- **kommunen borgenär**.
- Utgångspunkt var vad de äldre hade råd med,
- 2022 stod ytterligare 12 lgh klara.
- Krav på som flyttade in sälja sitt småhus till Barnfamilj

BOSTÄDER OCH BYGGANDE

Allmännytt0r som bryter normen och bygger bostäder i sina småorter

- Viskaforshem har utvecklat en modell för att undvika nedskrivning

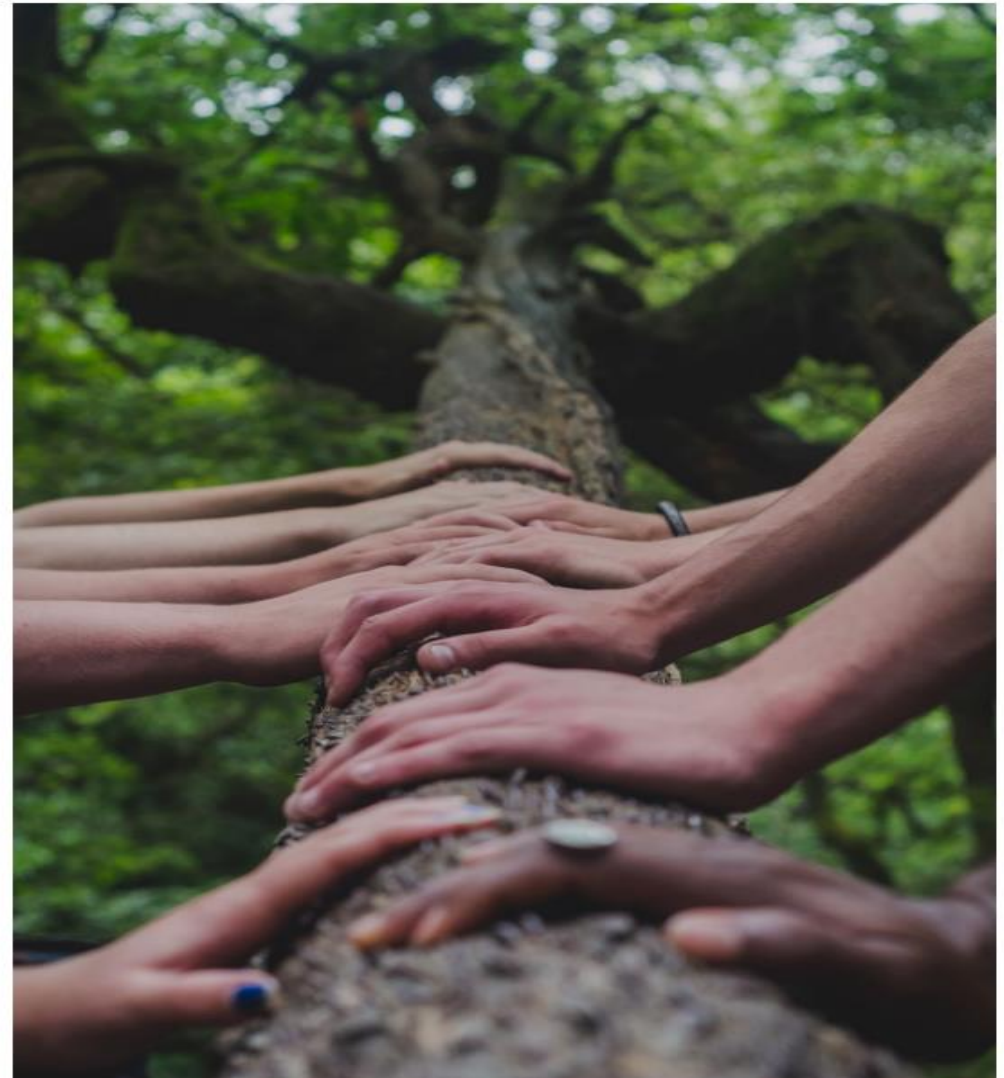

De två senaste byggandet för Viskarforshem , för äldre 70+ med inomhusgalleria samt för större hushåll i cederträ , solfångare mm

Kapar vi 30% från
produktionskostnaden.

... så kan vi finansiera
resten med bankkreditiv.

Hela Sverige lanserade till regerings-
kansliet och utredningen om en ny
landsbygdspolitik i höstas ett förslag
Till ett Landsbygdsstöd om 30% för alla
platser under 20 000 invånare

Vad är det?

Byggemenskaper kan ha vilka drivkrafter som helst och det man bygger kan vara vad som helst;

nytt eller gammalt,
stort eller smått,
djärvt eller konventionellt.

Poängen är att de som ska använda det som byggs tillsammans har det avgörande inflytandet över vad som byggs.

Byggemenskaper är ett verktyg för hela landet

1. Bygga på marknader där ingen annan kan eller vill bygga
2. Åstadkomma flyttkedjor och frigöra villor genom att tillföra lägenheter
3. Möjliggöra kvarboende och inflyttning
4. Använda landsbygdens styrka: starkt socialt kapital
5. Alstra nytt socialt kapital
6. Stärka lokalt näringsliv och lokal tillväxt

Kommunen som

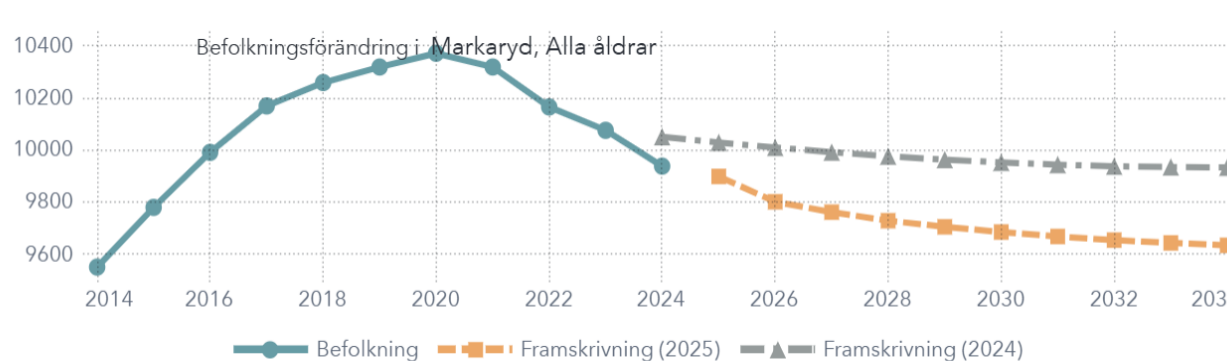
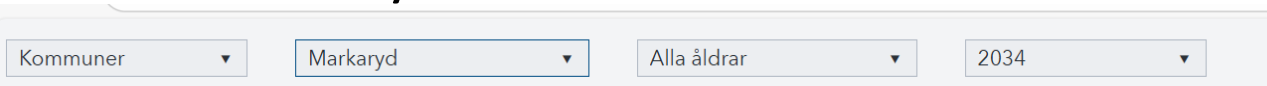
- **Rådgivare**
- **Underlättare**

Vad vill ni ?

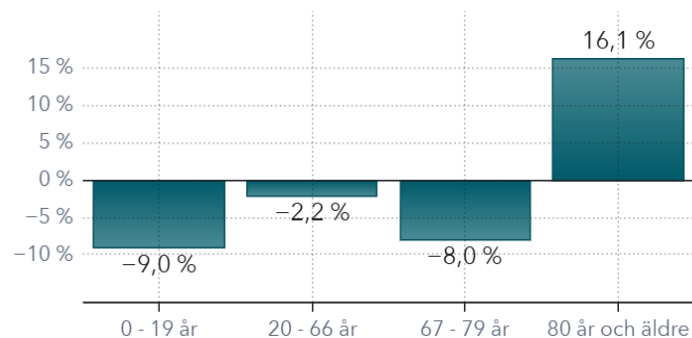

Befolkningsutvecklingen 2023- 2034 i markaryd och lessebo

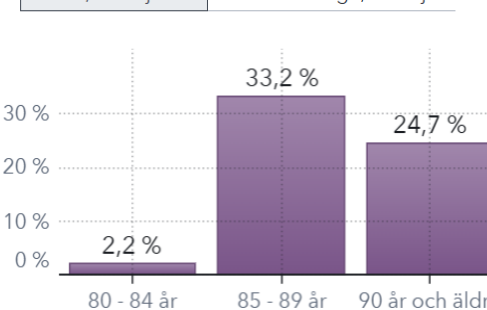
Markaryd

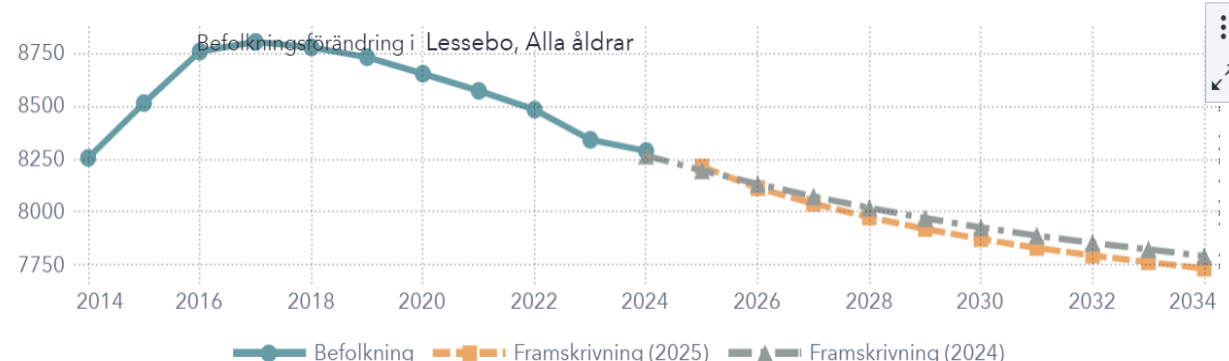
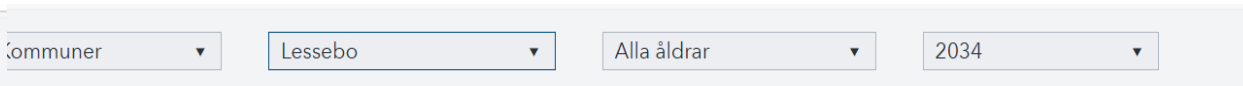
Källa: SCB

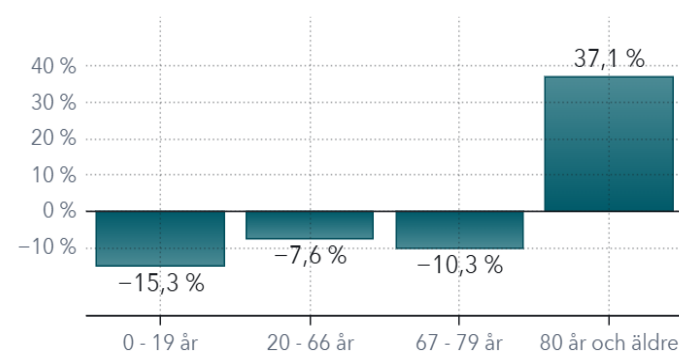
Äldre, Detaljerad Barn och Unga, Detaljerad

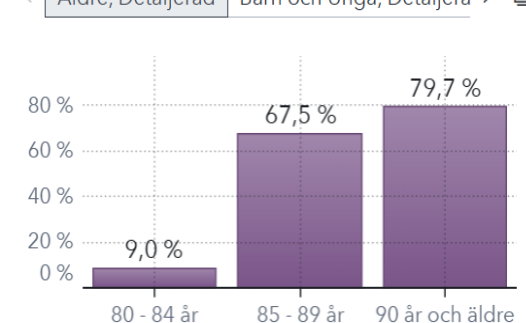
Lessebo

Källa: SCB

Äldre, Detaljerad Barn och Unga, Detaljerad

SÖKES

fastighet för bo- och byggemenskap i södra Sverige

En internationell grupp som planerar att etablera en bo- och byggemenskap söker en fastighet i södra Sverige där Kronoberg är ett av alternativen. Under mars månad kommer gruppen att besöka oss för att utvärdera möjliga platser.

De söker:

- Hus med minst 6 sovrum, i hyfsat gott skick (ingen omfattande renovering).
- Lada som kan byggas om till isolerat multifunktionsutrymme.
- Utrymme för att bygga några småhus/tiny houses.
- Minst 5 hektar mark.
- Gärna fler uthus.
- Möjlighet att köpas av ett kooperativ (kommunalt eller via företag).

Har du tips på en fastighet som passar? Hör gärna av er så så vidarebefordrar vi det.

A dark red, stylized flower-like shape with five petals, containing the text "BY 2030" in white.

BY 2030

BY 2030

"Byn är ett arkitektoniskt ideal".
Mark Isitt

"Ingen annan plats kan få oss att
känna oss lika säkra och trygga som
byn"

Petra Mede

Så byggdes Sverige.

svtplay

"Jag tror att byn är framtidens
framgångsrecept för överlevnad"
Gert Wingård